

ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการระบบการลงทะเบียนแรงงานต่างด้าวในเขตกรุงเทพมหานคร

Efficiency in the management of foreign workers registration system in Bangkok

ประสงค์ อุทัย¹, สมบัติ ทีฆทรัพย์², วัฒนา เอกปมิตรศิลป์³

Prasong Uthai¹, Sombat Teekasap², Wattana Eakpimshin³

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธนบุรี¹, คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธนบุรี²⁻³

Faculty of Business Administration¹, Faculty of Science and Technology²⁻³

E-mail: pu20_6@hotmail.com¹, e20npd@hotmail.com², teekasap@hotmail.com³

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาขั้นตอนการลงทะเบียนของระบบแรงงานต่างด้าวในเขตกรุงเทพมหานคร 2. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการระบบบริหารแรงงานต่างด้าวในเขตกรุงเทพมหานคร 3. เพื่อได้แนวทางในการบริหารจัดการระบบแรงงานต่างด้าวในเขตกรุงเทพมหานคร ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย คือ ผู้ประกอบการจำนวน 15 ราย ส่วนราชการ คือ ผู้อำนวยการเขตจำนวน 3 เขต เขตภาษีเจริญ เขตหนองแขม เขตบางแค กรมแรงงาน และสำนักงานจัดหางานกรุงเทพมหานคร พื้นที่ 7 วิธีการสุ่มตัวอย่างเป็นแบบเจาะจง (Purposive Sampling) การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา Content Analysis เครื่องมือคือการสัมภาษณ์เชิงลึก ส่วนในด้านเนื้อหาของการวิจัยนั้นได้แบ่งเป็นทั้งหมด 5 ด้านดังนี้ ด้านเวลา ด้านต้นทุน ด้านคุณภาพ ด้านการใช้ทรัพยากร ด้านการส่งมอบพันต่อเหตุการณ์ ผลการวิจัยพบว่า 1. ในส่วนของขั้นตอนการลงทะเบียนแรงงานต่างด้าวในเขตกรุงเทพมหานครนั้น ผู้ประกอบการนั้นได้ให้ข้อมูลว่าระบบของการลงทะเบียนแรงงานต่างด้าวนั้นกำหนดระยะเวลาไม่เพียงพอลงทะเบียนของแรงงานต่างด้าว 2. ในส่วนเพิ่มประสิทธิภาพระบบลงทะเบียนแรงงานต่างด้าวในเขตกรุงเทพมหานครนั้น กรมแรงงาน ควรมีระบบในการรับลงทะเบียนแรงงานต่างด้าวให้มีความหลากหลายมากขึ้น เช่น ผ่านระบบเว็บไซต์ออนไลน์ มีรายละเอียดครบถ้วนชัดเจน เพื่อลดปัญหาขั้นตอนการลงทะเบียนของแรงงานต่างด้าวเพื่อลดข้อผิดพลาดได้ 3. ในส่วนแนวทางการบริหารจัดการการลงทะเบียนแรงงานต่างด้าวในเขตกรุงเทพมหานครนั้น ปัญหาในส่วนผู้ประกอบการและแรงงานต่างด้าวที่มาลงทะเบียนนั้นมาล่าช้าไม่ตรงตามเวลาที่กำหนดไว้เหตุผลสำคัญ คือในเรื่องค่าใช้จ่ายไม่ยอมจ่ายเร็วอยากจ่ายแบบช้า ๆ รวมไปถึงความมีระเบียบวินัยของผู้ประกอบการและแรงงานต่างด้าว ปัญหาที่สำคัญนั้นก็ คือจำนวนเจ้าหน้าที่ของภาครัฐไม่เพียงพอกับจำนวนแรงงานต่างด้าวที่มาเข้ารับบริการ ควรมีการทำให้เกิดความพึงพอใจสูงสุดของผู้ประกอบการและแรงงานต่างด้าว ควรจะมีการจัดระบบให้เป็นการสแกนแบบ คิวอาร์โค้ด และบัตร สมาร์ทการ์ด เข้ามาช่วยในการรับลงทะเบียนรวมถึงมีควรรใช้ระบบคิวเพื่อให้ผู้ประกอบการและแรงงานต่างด้าวได้ลงทะเบียนได้ระบบการลงทะเบียนแรงงานต่างด้าวนั้นเพิ่มสะดวกสบายมากขึ้น

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ, การบริหารจัดการ, ระบบลงทะเบียน, แรงงานต่างด้าว

Abstract

The objective of this research is 1. To study the registration process of the alien labor system in Bangkok. 2. To increase the efficiency of the management of foreign workers in Bangkok. 3. To obtain guidelines for managing the foreign labor system in the area. Bangkok Population and sample group of research is 15 entrepreneurs, the government sector is the director of the district number 3, Phasi Charoen District, Nong Khaem District, Bang Khae District, Department of Labor and Employment Office, Bangkok Area 7, Purposive Sampling Method. Content analysis. Content Analysis. Tools are in-depth interviews. In terms of the content of the research, it is divided into 5 areas as follows: time, cost, quality, resource utilization On-time delivery The research found that There are 1. number of workers in the process of registration of foreign workers in the Bangkok area. The operator has provided information that the system of registration of foreign workers determines that there is not enough time for registration of foreign workers. 2. In terms of increasing the efficiency of the registration system for foreign workers in the Bangkok area, the Department of Labor should have a system for registration. Foreign workers are more diverse, such as through online websites. With complete details clearly In order to reduce the registration process of foreign workers in order to reduce errors 3. in the direction of managing the registration of foreign workers in the Bangkok area The problems of the entrepreneurs and foreign workers who come to register are delayed, not in accordance with the specified time. The main reason le in terms of expenses, not wanting to pay fast, wanting to pay slowly, including the discipline of entrepreneurs and foreign workers The major problem is that Is the number of government officials inadequate with the number of foreign workers coming to receive services Should make the highest satisfaction of entrepreneurs and foreign workers There should be a system to be a QR code scan and a smart card to help with the registration process. There should also be a queue system so that entrepreneurs and foreign workers can register. Registration of foreign workers is more convenient.

Keywords: Efficiency, management, workers, registration system

บทนำ

ในสถานการณ์ปัจจุบันนั้น โดยการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเมื่อ วันที่ 5 กุมภาพันธ์ ถึง 31 มีนาคม พ.ศ. 2561 นั้น ยอดการลงทะเบียนทั่วประเทศ กระทรวงแรงงานแถลงผลการทำงานของศูนย์รับแจ้งการทำงานของคนต่างด้าวตามที่กระทรวงแรงงานได้จัดตั้งศูนย์นี้ครบทั่วทั้งประเทศนั้น มีจำนวน 110 ศูนย์ พบว่ามีนายจ้างยื่นคำร้องใช้แรงงานต่างด้าว จำนวน 216,410 คน รวมทั้งแรงงานทั้ง 3 สัญชาติ จำนวน 771,371 คน แปลงเป็นสัญชาติเมียนมาร์ จำนวน 447,623 คน สัญชาติกัมพูชา จำนวน 226,826 คน และสัญชาติลาว จำนวน 96,922 คน ในส่วนของแรงงานต่างด้าวมากที่สุดได้แก่ 5 อันดับ ได้แก่กรุงเทพฯ จำนวน 153,164 คน ชลบุรี จำนวน 60,815 คน ตาก จำนวน 41,499 คนสมุทรปราการ จำนวน 40,804 คน และเชียงใหม่ จำนวน 37,150 คน ยอดรวมทั้งหมดทั่วประเทศอยู่ที่ จำนวน 2,177,716 คน ส่วนที่ไม่ได้มาลงทะเบียนให้ถูกต้องตามกฎหมายกำหนดนั้นอยู่ที่ประมาณ จำนวน 75,124 พบว่าแรงงานต่างด้าวส่วนใหญ่เข้ามาทำงานในส่วนของ กิจการก่อสร้าง กิจการการให้บริการ กิจการเกษตรกรรมและปศุสัตว์ และประมง ที่มา: สำนักงานบริหารแรงงานต่างด้าว. (2561)

ปัญหาของการใช้กำลังคนในระดับล่างของไทยเริ่มสะท้อนให้เห็นถึงสถานการณ์ด้านการขาดแคลนแรงงาน โดยเฉพาะในพื้นที่เป็นชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านมีปัญหการขาดแคลนแรงงานในระดับล่างมากยิ่งขึ้น ประกอบกับภาพเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศไทย มีสภาพความเป็นอยู่เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ที่ด้อยกว่าประเทศไทยเป็นผลทำให้มี

การไหลทะลักของแรงงานเข้ามาทำงานมากขึ้นในกิจการที่หาคนไทยหรือคนในท้องถิ่นทำงานไม่ได้ซึ่งเป็นจุดกำเนิดของการลักลอบเข้ามาทำงานทำในกิจการรับจ้างที่ใช้แรงงานมากยิ่งขึ้น ผลกระทบที่เกิดขึ้นทำให้มีความแตกต่างการปรับเปลี่ยนทัศนคติรวมถึงวิถีการดำเนินชีวิตของคนในสังคมและสังคมการเกษตรที่เน้นการประกอบในครัวเรือนเป็นธุรกิจขนาดเล็กไปสู่รูปแบบของสังคมของอุตสาหกรรมที่เป็นรูปแบบธุรกิจขนาดใหญ่ นอกจากนั้นแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 ถึง พ.ศ. 2565 ที่เน้นนโยบายส่งออก และนำเข้าส่งผลทำให้การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วอาชีพภาคอุตสาหกรรมเศรษฐกิจเกิดในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 1 ปีต่อปีกล่าวได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เติบโตมากประกอบกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรในวัยแรงงานที่มีสัดส่วนที่ลดลงและมีการขยายการศึกษาภาคบังคับเพื่อให้ประชาชนมีการศึกษาสูงขึ้นคนวัยทำงานปรับเปลี่ยนหรือละทิ้งอาชีพเกษตรมุ่งการทำงานในเมืองใหญ่ผลกระทบที่เกิดขึ้นทำให้ผู้ประกอบการสาขาต่าง ๆ ต้องแสวงหาแรงงานมาทดแทนโดยเฉพาะแรงงานประเภท 3 ดี ได้แก่ งานเสี่ยง งานหนัก งานสกปรก ซึ่ง ประเภทงานดังกล่าวแรงงานคนไทยไม่สนใจและไม่ทำจึงทำให้ขาดแคลนแรงงานของคนไทยต้องนำเข้าทดแทนแรงงานต่างด้าว เนื่องจากมีทางเลือกที่มากกว่าทำให้ภาคธุรกิจและภาคอุตสาหกรรมต่างต้องการแรงงานต่างด้าวเพิ่มมากขึ้นเช่นเดียวกับประเทศสิงคโปร์เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วมีการใช้แรงงานต่างด้าวเป็นการผลิตที่สำคัญของประเทศทำให้เกิดสถานะการย้ายถิ่นของแรงงานต่างด้าว จากต้นเรื่องปรากฏการณ์ดังกล่าวเป็นประเด็นที่สำคัญส่งผลกระทบต่อประเทศในด้านการบริการหรือการดูแลแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก

นับตั้งแต่ พ.ศ. 2535 รัฐบาลมีการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวโดยมีมาตรการส่งเสริมให้มีการนำเข้าแรงงานต่างด้าวที่มีสถานะเป็นผู้หลบหนีเข้าเมืองผิดกฎหมายให้สามารถขึ้นทะเบียนและอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นการชั่วคราว พ.ศ. 2547 มีข้อกำหนดเรียนเพิ่มเติมเพื่อให้การจ้างแรงงานต่างด้าวได้อย่างถูกกฎหมายโดยบันทึกทำความเข้าใจกับประเทศเพื่อนบ้าน พ.ศ. 2552-2559 มีแรงงานที่เข้ามาโดยผิดกฎหมายจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวและพิสูจน์สัญชาติเพื่อเข้าสู่กระบวนการที่ถูกต้องตามกฎหมายจะได้รับการผ่อนผันให้สามารถทำงานในประเทศไทยในปี 2562 คณะรัฐมนตรีมีมติมีมติให้ผ่อนผันแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองเป็นกรณีพิเศษให้สามารถอยู่ในประเทศไทยชั่วคราวอีก 1 ปีเพื่อให้มีเวลาตรวจสอบสถานภาพของรัฐบาลประเทศต้นทางเพื่อให้ได้รับการรับรองสถานะจากประเทศต้นทาง

แรงงานต่างด้าวที่ทำงานในกิจการประเภทต่าง ๆ นั้นสามารถชดเชยการขาดแรงงานของคนไทยได้อย่างมาก โดยเฉพาะแรงงานด้านกิจการต่อเนื่องอย่าง เช่น ในบ้าน ภาคการเกษตร ประมง รวมถึงการใช้แรงงานต่างด้าวสัญชาติเมียนมาร์มากที่สุดเป็นกิจการที่มีความสำคัญกับการส่งออกในระบบเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศและถูกจับตามองอย่างต่อเนื่องจากประชาคมโลกในหลายด้านเช่นเรื่องเกี่ยวข้องกับการจัดจ้างงานการเลือกปฏิบัติส่งผลให้มีวิถีชีวิตและคุณภาพชีวิตของแรงงานต่างด้าวที่เชื่อมโยงกับสุขภาพบางส่วนถูกยัดยัดเนื่องจากย้ายงานหรือเปลี่ยนงานบ่อยทำให้เกิดผลกระทบด้านสาธารณสุขจึงไม่สามารถเข้ารับบริการสุขภาพได้เหมาะสม บางคนเข้าสู่ระบบการลงทะเบียนแรงงานต่างด้าวนั้นทำแบบไม่เข้าใจก็คือไม่ได้ผ่านการตรวจโรคจะมาทำบัตรเพื่ออนุญาตให้ทำงานเลยนั้นก็ไม่สามารถทำได้

จากหลักการบริหารจัดการที่ดีต่อภาครัฐแนวใหม่สะท้อนที่ชนะของการจัดการนิยมตามทีนโยบายอธิบายแนวคิดที่สอดคล้องกับ เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ (2556) กล่าวว่าการจัดการที่หน่วยงานภาครัฐมีหน้าที่ในการดำเนินการปัจจุบันได้นำแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่มาปรับใช้ในการดำเนินงานของแนวหลักการที่สำคัญในด้านการมุ่งเน้นผลผลิตในระดับชาติเพื่อให้เกิดผลของการปฏิบัติงานส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการเน้นหลักธรรมาภิบาลในระดับสากลซึ่งคำนึงถึงสิทธิมนุษยชนในการใช้บริการของภาครัฐโดยเน้นส่วนผสมการบริหารจัดการที่นำแนวคิดทางด้านการตลาดเข้ามาผสมและเสริมสร้างจิตสำนึกในการบริหารจัดการซึ่งเน้นผู้รับบริการเป็นหลักให้เกิดความพึงพอใจมีความสะดวกพร้อมประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบการลงทะเบียนของแรงงานต่างด้าวในประเทศไทยซึ่งนายจ้างหรือผู้ประกอบการมีหน้าที่หลักในการที่จะต้องพาแรงงานต่างด้าวที่อยู่ในปกครองดูแลของตนเองไปลงทะเบียนให้ถูกต้องตามกฎหมาย หลักสำคัญของการบริหารของภาครัฐและ

รวมถึงการบริการโดยเฉพาะในด้านการพิสูจน์สัญชาติ ในด้านการตรวจโรคด้านการทำบัตรใบอนุญาต รวมถึงหนังสือเดินทางของแรงงานต่างด้าวตามกฎหมายนั้น

โครงสร้างแรงงานเปลี่ยนแปลง แรงงานไทยมีความรู้ความชำนาญและมีคุณภาพมากขึ้นถูกป้อนเข้าสู่สังคมอุตสาหกรรมและบริการในเขตเมือง และดึงดูดแรงงานจากภาคเกษตรกรรมเข้ามาทดแทน ไม่เพียงแต่แรงงานจากชนบทจะหลั่งไหลเข้ามาสู่เมืองเพียงอย่างเดียวแต่ความเจริญของประเทศที่เป็นตลาดแรงงานนอกประเทศ เช่น ไต้หวัน สิงคโปร์ บูร์โน ยังได้ดึงดูดกำลังแรงงานจากประเทศไทยออกไปอีกจำนวนมาก ซึ่งพบมีปัญหาในการลงทะเบียนบัตรแรงงานต่างด้าวซึ่งจะใช้ระยะเวลาค่อนข้างมากซึ่งทำให้แสดงความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยของการลงทะเบียนแรงงานต่างด้าว ด้วยเหตุที่กล่าวมาในเบื้องต้นนั้นผู้วิจัยจึงได้วิจัยเรื่องประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบการลงทะเบียนแรงงานต่างด้าว ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อสะท้อนปัญหาที่ควรแก้ไขและพัฒนาด้านข้อมูลให้ถูกต้องเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เป็นบริหารจัดการฐานข้อมูลส่วนกลางเบ็ดเสร็จในวงเดียวครอบคลุมทั่วทั้งประเทศ เป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง คือ ผู้ประกอบการ แรงงานต่างด้าว ส่วนของราชการ นิสิต นักศึกษา นักเรียน และบุคคลทั่วไปที่สนใจ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาขั้นตอนการลงทะเบียนแรงงานต่างด้าวในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบลงทะเบียนแรงงานต่างด้าวในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อได้แนวทางในการบริหารจัดการระบบลงทะเบียนแรงงานต่างด้าวในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐาน

คุณลักษณะที่ดี ด้านเวลา ด้านต้นทุน ด้านคุณภาพ ด้านการใช้ทรัพยากร ด้านส่งมอบทันต่อเหตุการณ์ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบการลงทะเบียนแรงงานต่างด้าวที่แตกต่างกัน

ทบทวนวรรณกรรม ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยผลักดันจากประเทศที่แรงงานเคลื่อนย้ายออก

สิ่งซึ่งเป็นสาเหตุผลักดันให้แรงงานเคลื่อนย้ายออกจากประเทศบ้านเกิดที่มักกล่าวถึงกันโดยทั่วไป คือ

(1) อัตราการว่างงานสูง (Unemployment) และการมีงานทำต่ำระดับ (Underemployment) การว่างงานหรือการทำงานต่ำระดับในประเทศใดนั้นย่อมแสดงถึงว่าในประเทศนั้นมีแรงงานเกิดขึ้นภายในประเทศเป็นจำนวนมาก ผลก็คือแรงงานส่วนที่ไม่สามารถหางานทำได้จะต้องกลายเป็นผู้ว่างงาน และแรงงานอีกบางส่วนก็ทำงานไม่เต็มความสามารถ ทำให้ไม่มีการใช้ประโยชน์กำลังคนอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ที่ว่างงานหรือทำงานต่ำระดับอยู่นั้นย่อมหาทางที่จะมีงานทำเสมอ ซึ่งถ้าระดับการพัฒนาการเศรษฐกิจภายในประเทศไม่สามารถสร้างงานให้แก่เขาเพียงพอ ในขณะที่มีโอกาสมองงานในต่างประเทศอยู่ แรงงานกลุ่มนี้ก็จะมีแนวโน้มอย่างมากที่จะเคลื่อนย้ายออกไปสู่ตลาดต่างประเทศ

(2) ระดับค่าจ้างและเงินเดือนที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับต่างประเทศในอาชีพที่แรงงานมีความคล่องตัวในการเคลื่อนย้ายสูง คือ มีโอกาสที่จะเข้าไปทำงานในอาชีพเดียวกันในต่างประเทศได้เป็นอย่างดี ถ้าหากแรงงานกลุ่มนี้ได้รับค่าจ้างหรือเงินเดือนต่ำกว่าแรงงานอาชีพเดียวกันในต่างประเทศมากมีแนวโน้มที่แรงงานเหล่านี้จะเคลื่อนย้ายออกเพื่อแสวงหารายได้ที่สูงกว่า

(3) การขาดสิ่งจูงใจสำหรับความก้าวหน้าในอาชีพ แรงงานที่มองไม่เห็นโอกาสความก้าวหน้าในอาชีพเท่าที่ควร โดยเฉพาะแรงงานที่มีความรู้ความชำนาญระดับสูง ย่อมเกิดความรู้สึกอยากที่จะเคลื่อนย้ายไปทำงานในต่างประเทศที่มีโอกาสมากกว่า หากสามารถเคลื่อนย้ายได้โดยเสรี

(4) นโยบายกำลังคนที่ไม่เหมาะสมในประเทศต่างๆ โดยเฉพาะประเทศด้อยพัฒนาอาจไม่มีแผนกำลังคนหรือมีการวางแผนที่ไม่เหมาะสมทำให้กำลังคนบางประเภทมีมากเกินไปไม่สมดุลกับกำลังคนบางประเภทที่มีน้อยเกินไปไม่เพียงพอกับความต้องการ

นอกจากนี้กำลังคนบางประเภทได้รับการฝึกอบรมในทางที่ไม่ตรงกับความต้องการหรือไม่เหมาะสมกับระดับการพัฒนาของประเทศ จึงไม่อาจใช้กำลังในส่วนนี้ให้เกิดประโยชน์ได้ในระดับของการพัฒนาที่เป็นอยู่ด้วย การที่นโยบายกำลังคนไม่เหมาะสมเช่นนี้ ทำให้กำลังคนส่วนหนึ่งไม่ตรงกับความต้องการของประเทศ เป็นผลให้ไม่มีงานที่เหมาะสมกับความสามารถ ในขณะที่ประเทศอื่นอาจต้องการแรงงานประเภทนี้อยู่ และกำลังคนส่วนดังกล่าวมีโอกาสที่จะเคลื่อนย้ายออกไปได้ก็จะมีแนวโน้มค่อนข้างมากในการเคลื่อนย้ายออก

(5) ปัจจัยทางด้านสังคมและการเมืองในประเทศต่างๆ นั้น แรงงานอาจมีความต้องการจะอพยพออกไปนอกประเทศ เนื่องจากความไม่พอใจในสภาพสังคมหรือการเมืองในประเทศก็ได้ เช่น การเมืองมีความวุ่นวายและกดขี่ มีการกีดกันในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา วรรณะ หรือความคิดเห็นทางการเมือง เป็นต้น (สุนทรีย เรืองทรัพย์, 2544: 18-19) ได้กล่าวเอาไว้เบื้องต้น

อุปสงค์แรงงาน

จินตนา พรพิไลพรรณ และอัญชลี ค้อคงคา (2562) ความต้องการหรืออุปสงค์แรงงาน หมายถึง ปริมาณต่างๆ ของแรงงานผู้เสนอซื้อแรงงานหรือนายจ้างต้องการจะจ้างแรงงาน

ณ ระดับค่าจ้างต่างๆ กันในช่วงระยะเวลาหนึ่ง การที่นายจ้างต้องการแรงงานหรือมีอุปสงค์ แรงงานเพิ่มขึ้น ขึ้นอยู่กับจำนวนความต้องการสินค้าและบริการในตลาด

สุมาลี ปิตยานนท์ (2539) อุปสงค์แรงงานเป็นอุปสงค์สืบเนื่อง (Derived Demand) กล่าวคือ เมื่อตลาดมีความต้องการสินค้าและบริการ นอกจากนี้ อุปสงค์แรงงานยังเป็นอุปสงค์ร่วม (Joint Demand) กับปัจจัยการผลิตอื่นๆ ทั้งนี้ เนื่องจากการผลิตสินค้าและบริการมีความจำเป็น

ต้องใช้ปัจจัยการผลิตหลายชนิดร่วมกัน เมื่อใช้ปัจจัยการผลิตชนิดใดชนิดหนึ่งเพิ่มขึ้น เช่น เครื่องจักรก็ต้องมีแรงงานทำงานเพิ่มขึ้นตามไปด้วย จึงจะทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นได้ Alfred Marshall ค.ศ.1842 – 1924, Le on Walras ค.ศ. 1837 – 1927, Phillip Wick steed ค.ศ. 1844 – 1927 (อ้างถึงในชวรินทร์ วะสินนท์, 2524) มีแนวความคิดว่าแรงงานเป็นปัจจัยการผลิตที่มีลักษณะเหมือนกันหมด (Homogeneous Factor) ไม่ต้องการความรู้ความสามารถมากนักในการทำงาน เพียงแต่ใช้กำลังแรงงานอย่างเดียวก็พอ ดังนั้น ในการอธิบายถึงการจ้างงานของนายจ้าง ในช่วงนี้จึงเกิดแนวทฤษฎีผลผลิตหน่วยสุดท้ายของแรงงาน (Theory of Marginal Productivity of Labor) ภายใต้อธิษฐานที่ว่านายจ้างต้องการกำไรสูงสุด ซึ่งถ้าหาก แรงงานได้รับการศึกษาและฝึกอบรม (Formal education) หรือฝึกงาน (Trainee) เพิ่มมากขึ้นจะทำให้แรงงานมีคุณภาพมากขึ้น นอกจากนี้การศึกษาที่ได้รับโดยทางอ้อม (Informal education) เช่น การศึกษาด้วยตนเอง การหาประสบการณ์ในการแข่งขันกันทำ ตลอดจนการปรับปรุงเครื่องมือเครื่องจักรที่ใช้แรงงาน ประกอบกับการทำงานให้มีคุณภาพเพิ่มขึ้น การปรับปรุงบรรยากาศการทำงาน รวมถึงการปรับปรุงสุขภาพอนามัยและสาธารณสุขของแรงงาน

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เพื่อทราบถึงปัญหาและขั้นตอนการลงทะเบียนแรงงานต่างด้าวในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อทราบถึงการพัฒนาระบบลงทะเบียนแรงงานต่างด้าวในเขตกรุงเทพมหานคร
3. ได้แนวทางในการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการระบบลงทะเบียนแรงงานต่างด้าวในเขตกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะที่ 1 การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการที่อยู่ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 15 ราย

ระยะที่ 2 การสัมภาษณ์ผู้อำนวยการเขต 3 เขต คือ ผู้อำนวยการเขตภาษีเจริญ ผู้อำนวยการเขตบางแค และผู้อำนวยการเขตหนองแขม

ระยะที่ 3 การสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสำนักงานจัดหางานจังหวัดกรุงเทพมหานครพื้นที่ 7 และอธิบดี กรมแรงงาน

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในครั้งนี้ คือ 3 เขต คือ ผู้อำนวยการเขต 3 ราย การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ จำนวน 15 ราย และส่วนราชการ จำนวน 2 ราย คือ การสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสำนักงานจัดหางานพื้นที่ 7 และอธิบดีกรมแรงงาน วิธีการสุ่มตัวอย่างเป็น แบบเจาะจง (Purposive Sampling)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์คุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยการนำเอาผลการสัมภาษณ์เชิงลึก และข้อความในการบทสนทนาแยกเนื้อหา จัดตามรายด้าน แล้วแบ่งประเด็นสำคัญ จัดลำดับความสำคัญแล้วสรุปผลการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการของระบบการลงทะเบียนของแรงงานต่างด้าว

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบลงทะเบียนแรงงานต่างด้าวในเขตกรุงเทพมหานคร นี้มีวัตถุประสงค์ 3 ข้อซึ่งผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาขั้นตอนการลงทะเบียนแรงงานต่างด้าวในเขตกรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนการลงทะเบียนของระบบรับลงทะเบียนแรงงานต่างด้าวนั้น เมื่อศึกษาทางด้านข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งเป็นส่วนราชการและเจ้าของกิจการพบปัญหาดังนี้ 1 ผู้ประกอบการหรือเจ้าของกิจการนั้นได้นำแรงงานต่างด้าวซึ่งตัวเองเป็นผู้ว่าจ้างนั้นมาลงทะเบียนในวันสุดท้ายทำให้เกิดปัญหาความล่าช้าและความไม่ต่อเนื่องของการลงทะเบียนแรงงานต่างด้าว ส่วนใหญ่แรงงานต่างด้าวนั้นต้องปฏิบัติตามนายจ้างทุกอย่างก็ถือนายจ้างเป็นคนให้เงินเดือนไม่สามารถคิดค่าพูดและมาจะปฏิบัติตามที่นายจ้างบอกได้ ซึ่งวันสุดท้ายนั้นจะหมดการลงทะเบียนอย่างเช่นวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2561 ปรากฏว่านายจ้างได้นำแรงงานต่างด้าวมาประมาณวันที่ 28, 29, 30 ซึ่งพนักงานในส่วนราชการไม่ว่าจะเป็นสาธารณสุข การปกครอง ไม่เพียงพอบริการระบบการลงทะเบียนแรงงานต่างด้าวที่คืนนั้น ควรจะนำแรงงานต่างด้าวนั้นมาลงทะเบียนตั้งแต่เนิ่นๆ ซึ่งผู้ประกอบการคิดว่าจะทำให้รายได้และผลกำไรของตัวเองนั้นลดลงคือไม่อยากจ่ายเงินค่าลงทะเบียนแรงงานต่างด้าวต้องการจ่ายเงินวันสุดท้าย ตรวจโรคของสาธารณสุขรวมถึงการทำบัตรรวมถึงการบันทึกทะเบียนแล้วกรวมถึงการที่จะพิสูจน์เชื้อชาติและระบบขอแรงงานต่างด้าว

2. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบลงทะเบียนแรงงานต่างด้าวในเขตกรุงเทพมหานคร

การเพิ่มประสิทธิภาพควรมีขั้นตอนดังต่อไปนี้ 1. ควรมีระบบกำลังพลในส่วนราชการให้เพียงพอ 2. ควรมีระบบในพื้นที่ในการให้บริการแรงงานต่างด้าวให้เพียงพอมีความปลอดภัยสะดวกพร้อมทุกด้าน จอดรถ ห้องน้ำ และห้องอาหารเป็นต้น 3. ควรมีระบบลงทะเบียนแรงงานต่างด้าวออนไลน์ผ่านทางเว็บไซต์ ทางโทรทัศน์ ทางวิทยุ และรวมถึงหนังสือพิมพ์เป็นต้น 4. ควรให้ความรู้กับผู้ประกอบการและแรงงานต่างด้าวว่าจะต้องมีระเบียบขั้นตอนการทำการลงทะเบียนอย่างไรบ้าง ซึ่งพบปัญหาต้องมีการแก้ไขรายงานต่างด้าวบางคนนำบัตรแรงงานต่างด้าวมานำแต่ไม่ได้ตรวจโรคจึงไม่สามารถเชื่อมเปิดบัญชีและเข้าสู่ระบบประกันสังคมได้เป็นต้น

3. เพื่อได้แนวทางในการบริหารจัดการระบบลงทะเบียนแรงงานต่างด้าวในเขตกรุงเทพมหานคร

การบริหารจัดการ 1. ควรมีการจัดระบบคิวเพื่อให้ทราบถึงว่าผู้ประกอบการแรงงานต่างด้าวต้องมาลงทะเบียนเมื่อไหร่ 2. ควรมีระบบลงทะเบียนออนไลน์ซึ่งสามารถลงได้ทุกที่ถ้าหากอยู่ในประเทศไทยหรือประเทศเพื่อนบ้าน 3. ควรมีระบบ บัตรสมาชิกการ์ด ที่สามารถที่จะระบุระบุตัวตนของแรงงานต่างด้าว พิสูจน์สัญชาติ ตรวจโรค รวมถึงทำบัตรได้อย่างถูกต้อง ใช้บัตรเดียวครั้ง

เดียวสามารถติดต่อกับขนส่ง กรมแรงงาน การประกันสังคม ธนาคารเปิดเสรีในบัตรเดียวซึ่งจะลดระยะเวลาในการลงทะเบียนแรงงานต่างด้าวและควรมีบัตรสมาร์ตการ์ด **ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ** วิลาสินี สัตยธา. (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเคลื่อนย้ายแรงงานจากกรุงเทพมหานครเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่ผลักดันและดึงดูดให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงาน และปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจในการย้ายไปทำงานในกลุ่มประชาคมอาเซียนหลังการเปิดเสรีทางการค้า ในการศึกษาครั้งนี้ประชากร คือ แรงงานฝีมือที่ประกอบอาชีพตามแนวทางการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การทดสอบสมมติฐานกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน มีแนวโน้มการตัดสินใจซึ่งประกอบด้วยการเพิ่มความรู้ความเข้าใจ บุคคลที่มีอิทธิพลและการตัดสินใจเคลื่อนย้ายแรงงานไม่แตกต่างกัน ปัจจัยความรู้ความเข้าใจในการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มการตัดสินใจในทุกด้าน ส่วนปัจจัยผลักดันด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับแนวโน้มการตัดสินใจในด้านการเพิ่มความรู้ความเข้าใจและปัจจัยดึงดูดด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับแนวโน้มการเพิ่มความรู้ความเข้าใจและการตัดสินใจเคลื่อนย้ายแรงงาน

ทดสอบสมมติฐานการวิจัย

คุณลักษณะที่ดี ด้านเวลา ด้านต้นทุน ด้านคุณภาพ ด้านการใช้ทรัพยากร ด้านส่งมอบทันต่อเหตุการณ์ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบการลงทะเบียนแรงงานต่างด้าวที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานงานวิจัยที่กำหนดไว้เบื้องต้น

สรุปและอภิปรายผล

ในส่วนของประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบลงทะเบียนแรงงานต่างด้าวในเขตกรุงเทพมหานคร สามารถสรุปและอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. ด้านเวลา ช่วงแรก 5 กุมภาพันธ์ ถึง 31 มีนาคม พ.ศ. 2561 ยอดการลงทะเบียนทั่วประเทศ กระทรวงแรงงานแถลงผลการดำเนินงานของศูนย์รับแจ้งการทำงานของคนต่างด้าวตามที่กระทรวงแรงงานได้จัดตั้งศูนย์ฯ ครบทั่วทั้งประเทศนั้น จำนวน 110 ศูนย์ พบว่ามีนายจ้างยื่นคำร้องใช้แรงงานต่างด้าว จำนวน 216,410 คนรวมทั้งแรงงานทั้ง 3 สัญชาติ จำนวน 771,371 คน แปลงเป็นสัญชาติเมียนมาร์ จำนวน 447,623 คน สัญชาติกัมพูชา จำนวน 226,826 คน และสัญชาติลาว จำนวน 96,922 คน ในส่วนของแรงงานต่างด้าวมากที่สุดได้แก่ 5 อันดับ ได้แก่กรุงเทพฯ จำนวน 153,164 คน ชลบุรี จำนวน 60,815 คน ตาก จำนวน 41,499 คน สมุทรปราการ จำนวน 40,804 คน และเชียงใหม่ จำนวน 37,150 คน ยอดรวมทั้งหมดทั่วประเทศอยู่ที่ จำนวน 2,177,716 คน ส่วนแรงงานต่างด้าวที่ไม่ได้มาลงทะเบียนนั้นอยู่ที่ประมาณ จำนวน 75,124 คน ถือว่าเป็นแรงงานที่มีผิดกฎหมายหรืออาจจะไม่มีตัวตนแล้วคือกลับถิ่นฐานเดิมคือประเทศเพื่อนบ้านเพราะว่าแรงงานส่วนใหญ่เข้ามาทำงานในส่วนของ กิจการก่อสร้าง กิจการการให้บริการ กิจการเกษตรกรรมและปศุสัตว์ และประมง

2. ด้านต้นทุน แรงงานต่างด้าว 1 คน ค่าใช้จ่ายประมาณ 4,755 บาท ค่าแรงงาน ถ่ายรูปใบหน้า สแกนลายนิ้วมือ ค่าใช้จ่าย 80 บาท ขั้นตอนที่ 3 สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองตรวจลงตรา (Visa) ให้อยู่ในราชอาณาจักร ค่าใช้จ่าย 500 บาท ทั้งนี้หากแรงงานต่างด้าวยังไม่ได้พิสูจน์สัญชาติไม่ต้องดำเนินการในขั้นตอนนี้ ข้ามไปขั้นตอนที่ 3 ได้เลย ขั้นตอนที่ 4 กรมการจัดหางานอนุญาตให้ทำงาน แบ่งเป็น กลุ่มที่ 1 แรงงานประมง : ยังไม่พิสูจน์สัญชาติอนุญาตถึง 30 มิถุนายน 2561 ค่าใช้จ่าย 550 บาท พิสูจน์สัญชาติแล้วอนุญาตถึง 1 พฤศจิกายน 2562 ค่าใช้จ่าย 1,900 บาท กลุ่มที่ 2 ใบจับคู่ ยังไม่พิสูจน์สัญชาติอนุญาตถึง 30 มิถุนายน 2561 ค่าใช้จ่าย 550 บาท ส่วนพิสูจน์สัญชาติแล้วและใบอนุญาตทำงานเดิมหมด 30 ธันวาคม พ.ศ.2560 จะอนุญาตถึง 31 มีนาคม พ.ศ. 2563 ค่าใช้จ่าย 2,225 บาท ที่มา: กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน. (2562).

3. ด้านคุณภาพ ระดับความพึงพอใจก็จะอยู่ที่ร้อยละ 80 ของความพึงพอใจทั้งหมด ความพึงพอใจในการรับบริการของแรงงานต่างด้าวหากแรงงานต่างด้าวมลทะเบียนจำนวนมากก็จะรับไม่ไหว 1/วัน รับผิดชอบประมาณ 1,500 คน แต่มา 2,000 คน ไม่ทันปกติต้องขออนุญาตแรงงานต่างด้าวก่อน ศูนย์ให้บริการเบ็ดเสร็จในจุดเดียว ลดค่าใช้จ่ายเมื่อรวมเป็นกลุ่มบริหารเบ็ดเสร็จแบบที่ได้มาตรฐานข้อมูลขนาดใหญ่ รวมทั้งต้องแยกออกมาใช้งาน มีแนวคิดจะรวมศูนย์ คนลงทะเบียนทั้งคนเก่าและคนใหม่ 2 กรณี ต่ออายุ และลงทะเบียน กรณีแรงงานต่างด้าวจับคู่กับนายจ้างลงทะเบียนหากเปลี่ยนนายจ้างแรงงานต่างด้าวต้องแจ้งการทะเบียนแรงงานต่างด้าวใหม่

4. ด้านทรัพยากร ระบบมีปัญหา คือแบบเดิมใช้แบบอินเทอร์เน็ตไร้สาย ช่วงหลังให้เปลี่ยนมาเป็นระบบสายสัญญาณระบบเครือข่ายเพื่อเชื่อมต่อกับระบบการรับลงทะเบียนแรงงานต่างด้าวคงเป็นไปได้มีรายละเอียดย่อ เช่น พิสูจน์ เอกลักษณ์ ต้องเพิ่มกรอกแต่ละส่วนไม่เหมือนกัน พิสูจน์สัญชาติต้องที่สถานทูตของแต่ละประเทศ เช่น เกาหลี บอกรับ เมียนมาร์ ยอดที่แจ้ง 370,000 คน ยอดลงทะเบียนยอดจริงประมาณ 360,400 คน ระบบลงทะเบียนออนไลน์ควรจะมีใหม่การลงทะเบียนออนไลน์สัมพันธ์กับการกรอกข้อมูลที่ได้เสนอไปให้กระทรวงแรงงานทำเบ็ดเสร็จของกลุ่มของเขาเองไม่ต้องมาใช้ กระทรวงมหาดไทย ใช้คน 120 คน/วัน ศูนย์การค้าฮอลล์แลนด์ ใช้คน 60 คน/วัน ลงทะเบียน ถ่ายรูป ผลิตบัตร พอร์มกรอกรหัสหลายหน้ามารายละเอียดย่อแรงงานต่างด้าว 1 คนใช้เวลา 30-40 นาที/คน การประชุมผู้บริหารระดับสูง คิดว่า แรงงานต่างด้าว 1 คนใช้เวลาประมาณ 5 นาที

5. ด้านการส่งมอบทันต่อเหตุการณ์ ช่วงแรกนั้นติดปัญหาการลงทะเบียนล่าช้าระยะเวลาการส่งมอบไม่ทันตามที่กำหนด มีการขยายกรอบระยะเวลาให้ทันต่อการส่งมอบทันเวลาพอดี ระบบการลงทะเบียนนั้นมีปัญหาอยู่ที่เจ้าของกิจการและแรงงานต่างด้าวที่มาลงทะเบียนนั้นมาช้าไม่ตรงตามเวลาที่กำหนดไว้ ซึ่งมีเหตุผลและปัจจัยหลายอย่างในส่วนของการได้มองอีกมุมหนึ่งว่าการลงทะเบียนนั้นได้กำหนดระยะเวลาขอบเขตในการเดินทางชัดเจนแล้วซึ่งมีผลการประกาศล่วงหน้าเป็นกฎหมาย พรบ. ให้ทราบทั่วหน้าระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 6 เดือนเกือบเกิน 90 วันซึ่งในส่วนของการรับลงทะเบียนแรงงานต่างด้าวในครั้งนี้นี้มีปัญหาและข้อบกพร่องที่ต้องแก้ไขหลายประการอย่าง เช่น จำนวนพนักงานของภาครัฐที่ไม่เพียงพอประมาณไม่เพียงพอ พื้นที่ในการให้บริการนั้นไม่สะดวกแล้วก็ยังไม่เป็นที่พึงพอใจของผู้ประกอบการและแรงงานต่างด้าวที่มาใช้บริการ แนวทางและข้อเสนอแนะควรจะมีการจัดระบบให้เป็นระบบแบบการใช้เรียกว่าการใช้ระบบ คิวอาร์โค้ด เข้ามาช่วยในการรับลงทะเบียนรวมถึงควรมีการใช้ระบบจัดระบบคิวเพื่อให้ผู้ประกอบ และแรงงานต่างด้าวในอนาคตได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ส่วนเพิ่มเติมควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบแรงงานต่างด้าวของประเทศไทยหรือภูมิภาคเพื่อที่จะได้รับข้อมูลที่กว้างขวางมากยิ่งขึ้น สามารถนำมาเปรียบเทียบกับส่วนจังหวัดที่เป็นเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ หรือพื้นที่ที่พัฒนาแล้วเพื่อสามารถใช้ในการเตรียมการรองรับการเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าวในอนาคตได้ซึ่งกระทรวงแรงงานและสำนักงานบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวก็สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนนโยบายหลักระดับประเทศต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะเชิงวิจัยและพัฒนา

ในส่วนของการรับลงทะเบียนแรงงานต่างด้าวนั้นควรทำการวิจัยที่เกี่ยวกับระบบลงทะเบียนแรงงานต่างด้าวในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาเป็นตัวกลางในการเชื่อมโยงรายละเอียดแรงงานต่างด้าวและระบบอินเทอร์เน็ตแบบออนไลน์เข้าด้วยกันทำให้สามารถเก็บข้อมูลเป็นฐานข้อมูลกลางชัดเจนสามารถนำไปใช้งานได้จริงในอนาคต

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณมหาวิทยาลัยธนบุรี คณะผู้บริหาร ดร.บัญชา เกติมณี (อธิการบดี) ดร.นภวรรณ แยมชุตติ (รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุไรรัตน์ แยมชุตติ (รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ) ดร.พนัส อุณหพันธ์ชิต (คณบดีคณะบริหารธุรกิจ) ที่ให้คำแนะนำและได้ให้เงินทุนสนับสนุนงานวิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงแรงงาน. กรมการจัดหางาน. (2562). *สาเหตุของการอพยพแรงงานต่างด้าว*. สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2562, จาก <http://www.policy.doe.go.th/ebookdoc/>
- จินตนา พรพิไลพรรณ และ อัฐชลิ ค้อคงคา. (2562). *ความต้องการหรืออุปสงค์แรงงาน หมายถึง ปริมาณต่างๆ ของแรงงานผู้เสนอซื้อแรงงาน หรือนายจ้างต้องการจะจ้างแรงงาน* สืบค้นเมื่อ 30 ตุลาคม 2562, จาก http://digilibray.tu.ac.th/thesis/sw/2910/10CHAPTER_2.PDF/
- เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2556). *การจัดการภาครัฐแนวใหม่*. พิมพ์ลักษณะ: กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- สุมาลี ปิตยานนท์. (2539). *อุปสงค์แรงงานเป็นอุปสงค์สืบเนื่อง (Derived Demand) กล่าวคือ เมื่อตลาดมีความต้องการสินค้าและบริการ นอกจากนี้ อุปสงค์แรงงานยังเป็นอุปสงค์ร่วม (Joint Demand) กับปัจจัยการผลิตอื่น ๆ ทั้งนี้ เนื่องจากการผลิตสินค้าและบริการมีความจำเป็น*. สืบค้นเมื่อ 12 กุมภาพันธ์, 2562 จาก <http://www.research.mol.go.th/2013/rsdat/data/doc/GLVPPb3/03GLVPPb3.pdf>
- วิลาสินี สัตยธา. (2555). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเคลื่อนย้ายแรงงานจากกรุงเทพมหานครเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน*. งานนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการธุรกิจระหว่างประเทศ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สำนักงานบริหารแรงงานต่างด้าว. (2561). *แรงงานต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลือที่วราขอาณาจักร*. สำนักงานบริหารแรงงานต่างด้าว กรมจัดหางาน, ฉบับประจำเดือน ตุลาคม, 2561.
- สุนทรีย์ เรืองทรัพย์. (2544). *การพัฒนากระบวนการจัดส่งแรงงานไทยไปฝึกงานในประเทศญี่ปุ่น*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อัลเฟรด มาร์แชลล์. (2385-2467). เลอ วอลราส์. (2380-2470). *ฟิลลิปตะเกียบฆ่า* 2387-2470. (อ้างถึงใน ชรินทร์ ะสินนท์, 2524).

Translated Thai References

- Alfred Marshall. (1842-1924). Le on Walters. (1837-1927). *Phillip Mounts, Horse 1844-1927*. (Referred to in Sarin Wasinon, 1981) (in Thai)
- Department of Employment Ministry of Labour. (2562). *Causes of immigration of foreign workers*. Retrieved January 20, 2019, from <http://www.policy.doe.go.th/ebookdoc/> (in Thai)
- Foreign Labor Administration Office. (2018). *Foreign workers who have been granted work permit throughout the Kingdom*. Office of Foreign Workers Administration, Department of Employment, October, 2018. (in Thai)
- Ketsuwan, R. (2013). *New public sector management*. Print type: Bangkok: Bophit printing. (in Thai)
- Pitayanon, S. (1996). *Labor demand is a derived demand, ie when the market has Demand for products and services*. In addition, labor demand is also a joint demand and Other production factors, because the production of products and services is necessary. Retrieved February 12, 2019, from <http://www.research.mol.go.th/2013/rsdat/data/doc/GLVPPb3/03GLVPPb3.pdf>. (in Thai)
- Pomphiliphan, C.; & Khokkongka, A (2019). *Demand or demand for labor means different amounts. Of workers who nominate workers or employers want to hire workers*. Retrieved October 30, 2019, From http://digilibray.tu.ac.th/thesis/sw/2910/10CHAPTER_2.PDF/ (in Thai)
- Roengsap, S. (2001). *Development of the process of delivering Thai workers to internships in Japan*. Bangkok: Thammasat University. (in Thai)
- Sangracha, W. (2012). *Factors affecting the decision to move workers from Bangkok to ASEAN Economic Community*. Master of Business Administration Thesis, International Business Program, Faculty of Business Administration, Rajamangala University of Technology Thanyaburi. (in Thai)